GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 104. Dumineca, 31 Decembre st. v. 1878.

Cu *1 Ianuarie st. v. 1879* se incepe unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, alu caroru abonamentu espira cu 31 Decembre st. v. 1878, se binevoiésca a si'lu reinoi *de cu vreme*, déca voiescu cá diuariulu se li se tramita regulatu. Dela 1-a Ianuariu 1879 incolo diuariulu se va tramite numai aceloru domni, cari au binevoitu a-si reinoí abonamentulu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

☞ Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe anu 8 fl., pe siese luni 4 fl., pe trei luni 2 fl.; — dusu in casa: pe anu 10 fl., pe siese luni 5 fl. si pe trei luni 2 fl. 50 cr.;

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., *pe trei luni de aci incolo numai* **2 fl. 50 cr.** in locu de 3 fl.;

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe anu 12 fl. v. a. séu 28 franci, pe siese luni 14 franci, pe trei luni 7 franci. (Abonamentulu se primesce si in bilete hipotecarie romane.)

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite (mai usioru prin assignatiuni postale) la Redactiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI" in Brasiovu.

1878.

Brasiovu, 30 Dec. v. 1878.

„. . . Pe fruntea anului 1877 a fostu scrisa regenerarea Orientului, reinvierea vechiei glorie romane. Ori-catu de mari si ascunse se fia planurile imperatiiloru aliate, ori-care ar' fi tient'a finala a Russiei, resbelulu russo-romano-turcescu va aduce ródele sale binefacětórie si salvatórie. Niciodata sangele, care s'á versatu pe campiile nefericitei Bulgarie nu va poté inaintá caus'a despotismului, ci din acestu sange nobilu de viteji va resari libertatea si independinti'a popóreloru Orientului. Russi'a a fostu chiamata de provedintia se fia esecutorulu mariloru idei de reforme si imbunatatiri in Orientu si, de si sub aceste idei propagate astadi de catra poternicii dîlei potu fi ascunse multe planuri egoistice si stricacióse libertatii popóreloru, ele se voru nimicnici inaintea giganticei suflari a spiritului de progressu. Russi'a insasi va simti in curěndu folósele acestui resbelu, ca-ci poporulu russescu nu se va poté multiami numai cu eluptarea libertatii pentru popórele chrestine din Orientu, ci va cere se se impartasiésca insusi de bunatatile libertatii, introducěndu-se constitutiunalismulu si in tierile russesci. Ear' caderea Turciei va fi unu memento pentru tóte statele si guvernele lumei, ca numai pe multiumirea popóreloru, numai pe a loru libertate se potu fundá durabilu regatele si imperatiile. . ."

Cu aceste cuvinte amu inchiaiatu revist'a nóstra la finea anului 1877. Atunci inca nu credeamu, ca „planurile egoistice si stricaciόse libertatii popóreloru", ce le nutrescu in ascunsu poternicii dílei, se voru dá atatu de curěndu pe façia, nu scieamu, ca Russi'a „pravoslavnica" se prepara a luá Romaniei, care i-a datu unu ajutoriu plinu de succesu in momentele, candu situatiunea ostiriloru sale erá mai critica, o parte din pamentulu seu stramosiescu si ca siretulu diplomatu Ignatieff isi pachetase deja giamantanele, cá se plece la Bucuresci si se céra guvernului romanu cedarea Basarabiei. Nu ne inchipuieamu atunci, ca diplomati'a russésca se aiba cutezanti'a neghióba de a desconsiderá la inchiaierea pacii preliminare dela St. Stefano nu numai interessele aliatiloru sei, dér' si pe acele ale mariloru poteri, intr'unu gradu atatu de mare, incatu se provóce resistinti'a si protestulu tuturoru popóreloru culte europene.

Marea imperatia nordica, vediendu-si ostirile la portile Constantinopolei, s'a crediutu atatu de aprópe de realisarea visului secularu alu potentatiloru sei, incatu a uitata mai de totu de Europ'a, care desi in urm'a caderei lui Napoleonu III erá sdruncinata in ecuilibrulu seu si slabita astfeliu in gradu insemnatu, totusiu nu a incetatu a veghiá asupra interesseloru sale. Diplomati'a russésca si-a datu tóte silintiele possibile spre a evitá amesteculu Europei la inchieierea pacii, la regularea sórtei popóreloru eliberate de sub jugulu turcescu, dér' nu a potutu isbuti. Multiamita atitudinei mariloru poteri apusane, Russi'a a fostu constrinsa de a supune tractatulu dela San-Stefano revisiunei si hotaririloru unui Congressu europeanu, care s'a intrunitu la Berlinu in diu'a de 13 Iuniu 1878.

Nu erau mici sperantiele, ce le punea popórele Orientului in acestu Congressu. Tocmai impregiurarea, ca elu s'a intrunitu in contra dorintiei espresse a guvernului russescu, contribuiea la intarirea acestoru sperantie. Apoi mai erá inca unu momentu incuragiatoriu pentru toti cei ce erau setosi de a vedé restabilindu-se pacea pe bas'a dreptatii pentru tóte popórele: opiniunea publica europeana. Din momentulu, candu s'a datu pe façia tendinti'a Russiei de a luá indereptu dela romani Basarabi'a, tóta press'a independenta europeana, afara de cea russésca, a luatu in calduróa aperare caus'a Romaniei, stigmatisandu procederea Russiei facia de aliatii sei leali de-o nefidelitate marsiava si de-o volnicia din cele mai brutale. Si pre candu diuariele europene scrieau asia in favorulu Romaniei, Europei 'i erá cunoscuta memorabil'a motiune din 26 Ianuariu v. 1878, ce au primit'o cu unanimitate Corpurie legiuitórie romane si care suná asiá: „Adunarea si Senatulu „declara, ca sunt otarite a mantiené integritatea „teritoriului si a nu admite nici o instrainare a „vreunei parti órecare din teritoriulu romanu, in „schimbulu vr'unei compensari teritoriale séu vre„unei desdaunari". Totodata flot'a anglesa de sub comand'a admiralelui Hornby trecuse deja prin Dardanelle in marea Marmorei si se asiedia-se in façi'a cazaciloru dela St. Stefano. Tóta lumea civilisata erá agitata in contra volniciei russesci si interpelatiune dupa interpelatiune se facea in parlamentele diferiteloru state. Pe lěnga celelalte se discutá si se ventilá in tóte partile in modu insemnatu si cestiunea Basarabiei. Chiaru primulu ministru alu Angliei, lordulu Beaconsfield, a declaratu in parlamentu, ca acést'a cestiune este de unu interessu europeanu. Astfeliu se parea, ca statele europene voru luá Romani'a in scutu si ca nu voru lasá, cá se 'i se faca o nedreptate atatu de mare.

Popórele, cari nu vediusera de multu spectaculu unui congressu alu mariloru poteri, sperau unu momentu in dreptatea si intielepciunea acestui areopagu si asteptau ca va resolvi cestiunea orientala intr'unu modu ecuitabilu si multiamitoriu. Dér iute au trebuitu se se convinga despre aceea, ca passiunile omenesci nu potu lipsi nici din mediuloculu unui asemenea inaltu areopagu si ca egoismulu stateloru si alu natiuniloru este multu mai mare decatu alu ómeniloru singuratici. Apoi cumu erá se se restabilésca ecuilibrulu sdruncinatu alu Europei in timpu de trei luni, cate au trecutu dela pacea dela St. Stefano pěna la intrunirea Congressului? Adeveratu, ca la Berlinu se adunasera la unu locu representantii Angliei, Franciei, Germaniei, Austro-Ungariei, Italiei, Russiei si a-i Turcei, dér' unde erá acelu statu, care se traga in partea s'a pe celelalte state apusene si se contrapuna fortiei russesci forti'a unei coalitiuni europene? — Germani'a? Inse samsariulu de omenia principele Bismarck numai de aceea a luatu asupra-si sarcin'a de mediulocitoriu cá se scóta pe amicii sei dela Petersburgu din incurcatur'a, in care 'i bagase, dupa espressiunea propria a cancelariului germanu, „neghiobi'a" diplomatiloru russi. — Angli'a? Dela acést'a se asteptá mai multu unu esemenea pasu, guvernulu anglesu si incepuse a observá o atitudine fórte belicósa in contra Russiei, dér' devenise deja o frasa stereotipa in publicistica, ca Angli'a numai in aliantia cu Austro-Ungari'a póte se combata cu succesu pe Russi'a. Guvernulu anglesu a si amblatu dupa alianti'a Austro-Ungariei, acést'a inse se aflá de astadata in taber'a poteriloru nordice si tóte incercarile diplomatiei anglese de a desbiná cele trei imperatii, dise aliate, au fostu zadarnice. Comitelui Andrássy nici prin gandu nu-i trecea de a se stricá cu principele Bismarck, „uniculu si sincerulu seu amicu", si Bismarck erá unu mediulocitoriu prea de omenia, decatu cá se nu impedece ori-ce actiune inimica Russiei. Angliei inse nici nu ia fostu asia de seriosu cu formarea unei coalitiuni in contra Russiei, ea a demonstratu, cu naile sale cuirassate pěna si-a ajunsu scopulu, inchieiandu o conventiune cu Russi'a si facěndu mai intr'unu timpu, cá Turci'a sei cedeze insul'a Cipru. Care potere erá se ié prin urmare initiativ'a unei coalitiuni in contra Russiei? Itali'a nu erá destulu de tare pentru acést'a si Françi'a nu cutezá a esi inca din reserv'a, ce i-au impus'o anii 1870—71. Dincontra delegatulu ei, ministrulu republicanu Waddington s'a simtitu lingusitu, vediendu-se admisu la més'a verde a representantiloru imperatiiloru si a regateloru europene. Francesii nu fara mahnire au privitu la rolulu celu tristu, ce l'a jocatu representantele loru la Congressulu dela Berlinu si aducěndu-si aminte, ca Françi'a a fostu odata protectórea cea mai poternica a poporului romanu dela Dunare, isi esprimau parerea de reu, ca nu potu tramite fratiloru latini din vechi'a Dacia, decatu tributulu simpathieloru si urariloru loru celoru mai ferbinti!

Astfeliu Europ'a nepotendu contrapune forti'a s'a fortiei russesci, Congressulu nu a potutu se faca dreptate nici Romaniei. Hotaririle lui nu au fostu espresiunea vointiei adeverate a Europei, ci ele ni se presenta cá unu resultatu alu unoru compromisse dintre poterile cele mai multu interessate. De aceea representantii Romaniei, carora li s'a incredintiatu missiunea de a aperá drepturile si interessele natiunei" inaintea Congressului europeanu, ministrii Bratianu si Michailu Cogalniceanu, au trebuitu se se convinga curěndu dupa ce au sositu la Berlinu, ca — Basarabi'a era perduta. Toti au admiratu intielepciunea si patriotismulu cu care au pledatu acesti doi barbati de statu pentru dreptatea causei romane, toti le dau dreptulu, nici unulu inse „nu le potea" ajutá. In primele dile ale lunei lui Iuliu Congressulu a decisu „in numele atotupoternicului Dumnedieu," cá Basarabi'a se fia a Russului. Russi'a si-a calcatu cuventulu, ce l'a datu aliatului seu in conventiunea dela Aprile 1877 si Europ'a a consemtîtu la unu actu de spoliatiune din cele mai crude, ce ni le arata istori'a. „Desmembrárea Romaniei va fi o pata in istori'a Russiei, ea nu va face onóre poteriloru", esclamà atunci diuariulu francesu „Temps", plangěndu-se asupra moliciunei Europei.

Perderea Basarabiei a produsu, precumu nici nu se potea altfeliu, cea mai aděnca intristare lá toti romanii. A trebuitu se se convinga fiecare romanu despre intentiunea ostila a Russiei façia de Romani'a. Cuprinsi de dorere romanii catu-va timpu nici nu voieau se auda de celelalte stipulatiuni ale Congressului mai favorabile loru. Inca palosiulu romanescu erá udatu de sangele, ce a cursu in luptele glorióse din giurulu Vidinului, eroii dela Plevn'a, Griviti'a, Smardanu abia se reintórsera in tiér'a loru si erau concentrati in Ro-

mani'a mica. Ce bucurosu nu ar' fi saritu ei in aperarea patrimoniului stramosiescu, ce erá ameninTiatu de lacomi'a Russului! Dér' votulu Congressului si lips'a unui protectoru poternicu a silitu pe romani se se supuna durei necessitati. In façi'a unei situatiuni cu totulu noue, Corpurile legiuitórie romane au autorisatu in primele dile ale lui Octobre guvernulu a se conformá tractatului dela Berlinu. In tóta tacerea s'a efectuitu cedarea silita a Basarabiei retragêndu-se de acolo autoritatile romane si in 14 (26) Novembre 1878 armat'a romana a trecutu Dunarea, spre a ocupá nou'a provincia data Romaniei de catra Congressu, Dobrogea.

Totu Congressulu dela Berlinu a aflatu de bine a dá imputernicire Austro-Ungariei, se ocupe Bosni'a si Herzegovin'a. Acest'a a fostu pretiulu, pentru care a inchieiatu representantele austroungaru unu compromisu cu Russi'a la Congressu, consimtiendu si la rapirea Basarabiei. In 29 Iuniu 1878 a fostu plantatu stindartulu imperatescu prim'a óra pe pamentulu Bosniei. Ostirile austroungare intrandu in numeru prea micu in Bosni'a si Herzegovin'a, au intimpinatu de catra poporatiunea mohamedana si crestina de acolo o resistintia din cele mai formidabile. Multi bravi au trebuitu se cada, multu sange a trebuitu se curga pêna s'a restabilitu érasi pacea si ordinea in acele tieri. Acést'a impregiurare precumu si ocupatiunea in sine si scopurile ei finale au produsu o fierbere mare mai cu séma intre maghiari si nemti, cari isi vedu periclitate interessele loru de suprematia. Politic'a de ocupatiune cu tóte acestea, dupa dorinti'a ministrului, care a pus'o in lucrare, era indreptata nu in contra natiuniloru domnitórie, ci in contr'a slavismului. Planulu acest'a a fostu inse paralisatu in mare mesura prin pedecile ce s'au contrapusu ocupatiunei dela inceputu din partea Turciei si mai vertosu prin opositiunea ce a intimpinatu si intimpina guvernulu in interiorulu monarchiei. Si aci s'a implinitu dical'a romanésca ca „nui pentru acel'a pentru care se pregatesce ci pentru acel'a care nimeresce".

Russi'a a pregatitu slabirea si total'a aservire a Romaniei si éta, ca Romani'a, cu tóte ca i s'a rapitu Basarabi'a se inaltia cu nóua fortia cá unu fenice din cenusia. Ea se bucura astadi mai multu cá vreodata de simpathiele Europei si legaturile, ce-o léga cu popórele latine ale Occidentului devinu totu mai strinse. Victori'a poesiei romane la serbatorile latine dela Montpellier reportata intr'unu momentu, candu tiér'a erá mai ingrigeata de viitoriulu ei, inca a fostu unu semnu alu provedintiei, unu protestu in contr'a tendintieloru de cutropire ale cazaciloru.

Guvernulu dualisticu alu Austro-Ungariei a voitu se puna prin ocuparea Bosniei si Herzegovinei noue catusie desvoltarei libere a poporatiuniloru slave si eata, ca tocmai acea politica, care era indreptata la inceputu in contra slaviloru, acuma arata efecte mai multu in favorulu causei loru Celu mai mare meritu alu politicei de ocupatiune inse este ca a pusu in miscare marea cestiune a egalei indreptatiri intre popórele monarchiei.

Asiadér' resbelulu russo-romano-turcescu din 1877 si 1878, ori-catu de mari ar' fi tendintiele indreptate in contra libertatii popóreloru, nu va inaintá nicidecumu caus'a despotismului. Acést'a o sustienemu si acuma, dupa unu anu, in care amu facutu esperientiele cele mai triste. In sfersitu va trebui se invinga caus'a cea drépta a popóreloru celoru apasate si neindreptatite. Mai iute, decatu amu fi crediutu, a inceputu se strige si poporulu russescu dupa mai mare libertate. Militarismulu germanu si despotismulu russescu a produsu reactiunea socialismului si a nihilismului in cele doue state, care póte se aiba nesce urmari fórte grave pentr'unu timpu mai indelungatu, dér' care in cele din urma totusiu va inaintá, desi indirectu, caus'a libertatii. Este érasi unu semnu alu timpului, ca Françi'a se intaresce din ce in ce mai multu in institutiunile sale republicane. —

Anulu 1878 a fostu inse cu deosebire pentru noi romanii de mare invetiatura. In anulu acest'a amu trebuitu se ne convingemu, ca incungiurati totu de elemente contrarie cumu suntemu, numai pe fortiele nóstre proprie potemu se basamu viitoriulu nostru.

In specialu noi Romanii din Transilvani'a si Ungari'a avemu causa de a fi catu se póte de ingrigiati pentru viitoriulu nostru. Anulu ce trece ne-a adusu mari desamagiri si noue. Amu vediutu betrani cu perulu inalbitu plangêndu desastrele, ce le-a suferitu poporulu nostru in luptele electorale din anulu acest'a. Lips'a de disciplina in poporulu nostru si de solidaritate intre luptatorii pentru egal'a nóstra indreptatire s'a simtitu amaru de catra toti aceia, carora le zace la anima viitoriulu natiunei nóstre din aceste tieri si multi se intrebau cu ingrigire, ca unde are se ne duca acést'a ?

Un'a inse ne incuragiéza si ne face se speramu in viitoriu: simtiulu nestricatu nationalu alu poporului nostru, ce s'a manifestatu din nou la audiulu fapteloru gloriése ale fratiloru nostri de peste Carpati si convictiunea, ce a cuprinsu pe toti ómenii cugetatori, ca asia numai merge, ca déca este se ne eluptamu drepturile nóstre cu onóre, trebuie se ne concentramu tóte poterile si si se le punemu numai in servitiulu causei nóstre generale nationale. calcandu totdeauna peste interessele private, candu vinu in conflictu cu interessele natiunali. Se speramu dér' ca anulu ce vine va fi pentru noi toti mai imbucaratoriu si mai bogatu de fapte nobile nationale!

O visita lui Kossuth.

Reproducemu mai la vale unu pasagiu dintr'o convorbire, ce a avut'o corespondentulu diuariului „La Voce d'Italia" cu betranulu agitatoru din Collegno al Baracone, carecteristica pentru acest'a. Kossuth este singurulu unguru, care n'a voitu si nu voiesce se se impace cu starea lucruriloru de façia. Elu a remasu nestramutatu in ideele sale de mai inainte. Kossuth vede si acuma totu reulu in impregiurarea, ca Ungari'a nu este absolutu independenta, de aceea nu se intórce in patria, unde i-ar' stá liberu se vina, déca ar' impliní conditiunea de a jurá credintia regelui. Dér' densulu nu voiesce se se impace nicidecumu cu dinasti'a, si a remasu celu mai mare inimicu alu „casatoriei" cu Austri'a, ce o recomendá Szechényi cu atata caldura maghiariloru. Kossuth si acuma mai fantaséza de-o federatiune a popóreloru orientale cu maghiarii in frunte, dér', candu vorbesce de romani, se gandesce numai la cei din Romani'a libera, pe romanii de dincóce ii subsuméza elementului maghiaru sub numirea colectiva de Transilvaneni. Kossuth a remasu totu ce'lu ce erá, esiliulu seu numai catu a contribuitu a-lu face si mai iritabilu si mai melancolicu de ce erá. In cuvintele sale de mai josu, ce le-a adressatu diuariului italianu, se oglindéza totu trecutulu betranului dictatoru séu „generalu", cumu ilu numescu italianii. Eata ce ne relatéza corespondentulu diuariului numitu intre altele:

„— I adresai intrebari asupra compromissului austro-ungaru si asupra viitoriului Ungariei. — Nasiu voi se-ti transmitu tristele mele presagie — 'mi respunse Kossuth. — Iti face atat'a reu de a audi pe unu betranu, augurandu reulu! In compromissu se dice, ca noi avemu autonomia. Nu e adeveratu. Suntemu totu servitorii Austriei. Nu e libertate ceea ce avemu, fiindu ca nu póte fi libertate acolo, unde nu e independintia absoluta... Astfeliu, ce libertate avemu noi, déca nu ni se concede nici macaru o banca nationala?... Care e independinti'a nóstra, candu, desi tóta natiunea ungara e contraria ocupatiunii Bosniei si Herzegovinei, ocupatiunea se decretéza, se face si se platesce de catra unguri, contr'a voturiloru loru chiaru?... Si apoi, acésta ocupatiune, care fù calificata „infama" de tóta lumea civilisata, este actulu celu mai impoliticu ce potea comite Austri'a. Dupa mine, e ruin'a Ungariei. Ocupatiunea principateloru netediesce calea: Russii vor' fi stapânii Ungariei. — A!.... Credi ast'a generale? — Sûnt din nefericire prea convinsu. Austri'a e o potere condamnata se se imbucatatiésca. Vomu fi têrîti in caderea ei si vomu ajunge préda Russiei ... Numai indepedenti'a absoluta ne póte scapá de ruina... Compromissulu e o fictiune, care nu póte durá, care nu póte subsiste. Unu rege alu Austriei ... care trebuie se fia si Germanu, si Boemu, si Românu, si Slavu, si Croatu.... care trebuie se aiba o suta de anime pentru a iubi pe toti populii sei, o suta de capete pentru a-i guverná!... Nu, imperatorele Austriel nu va poté fi si unu bunu rege alu Ungariei si patri'a mea nu va fi ferice si nu va prosperá decâtu cu independinti'a absoluta.

„Facui óre-cari obiectiuni asupr'a importantiei Ungariei si asupra postului, ce ar' avé dens'a în adunarea europeana, cându ár' fi isolota. — Importanti'a ei ar' fi fórte mare, îmi respunse elu. — Cumu?... Maghiarii singuri? — N'amu fi singuri. In totu-de-una amu sustienutu constituirea unei mari federatiuni; Ungari'a s'ar gasì in capulu unui regnu federalu vastu, care ar' cuprinde pe Maghiari, pe Polaci, pe Transilvaneni, pe Români si pe toti populii Balcaniloru. Astfeliu amu avé intindere, unire, fortia: pamênturi imense si porturi la mare. — Cu alte cuvinte, unu regnu facutu din bucatile Austriei si ale Turciei? — Tocmai. Acést'a ar' fi o pedeca la fatal'a iruptiune a colossului dela Nordu.

„Admirai, dér nu împartasii sperantiele marelui dictatore. Elu vorbi multu despre Russi'a si despre Orientu, si-mi pare reu, ca nu potu reproduce totulu. Kossuth urasce naturalmente pe Russi si iubesce pe Turci, cá toti Maghiarii si cá toti cei, cari cunoscu pe cei doui populi cá vecini. Densulu 'mi dise: — Candu captivu alu diplomatiei europene me transportara in Asi'a-Minora, avusei ocasiunea, de a studeá catu e de nobile, de mare si de generosu caracterulu turcului, adeveratului Osmanlâu.... E siguru, ca civilisatiunea loru nu se asémena in totulu cu a nóstra; nici ca se póte sperá acést'a... Ori-care populu trebuie se aspire la o civilisatiune absoluta, nu relativa; nationala nu universala... Civilisatiunea fiecarui populu trebuie se fia dupa timpu, cá si productiunile solului, cá si industriele si doctrinele fiecarei tieri... Ecualati lumea intréga, nivelati toti populii si veti ucide civilisatiunea, fiindu-ca veti fi distrusu comerciulu, care e primulu factoru alu civilisatiunii moderne...."

O voce russésca.

„Pester Lloyd" si dupa elu celelalte diuarie au reprodusu unu articulu dintr'unu diuariu russescu cu numele „St. Petersburgskija Viedomosti", care articulu se ocupa multu si cu romanii din Transilvani'a si Ungari'a si apeléza la Români'a si la toti romanii, cá se se alature la Russi'a. Eata cumu se pronuntia acelu diuariu:

„Romanii nu facu bine, déca pentru retrocessiunea Basarabiei pórta mania asupr'a russiloru, cu cari au simpatisatu pe timpulu eliberarii popóreloru balcanice. Acést'a schimbare de simtieminte este de a se multiami influintieloru dela Vien'a si dela Parisu. Déca se mai indoiescu romanii despre aceea, ca de unde au se astepte ajutoriu, pentru cá se-si implinésca missiunea loru nationala, atunci se traga numai o paralela, intre starea actuala a Moldovei si intre starea Transilvaniei, unde cei 1.200,000 de romani, cari forméza maioritatea poporatiunei, nu se bucura nici de a diecea parte din acele favoruri, de cari se impartasiescu ungurii si sasii. In tóte ramurile administratiunii domnesce limb'a unguréssca, desi ungurii nu facu nici a patr'a parte din pvporatiune. Romanii inse, cari locuiescu in Ungari'a, sunt terorisati multu mai reu, decatu cei din Transilvani'a. Nisuinti'a politiciloru din Bucuresci ar' trebui se fia, cá acésta stare de lucruri se se schimbe. Regimentele austro-unguresci, séu mai bine disu, cele germano-unguresci amenintia cu baionetele loru Orientulu slavonescu, de cate ori p'acolo resuna strigarea dupa eliberare. Russii ar' primi cu cea mai viua participare si simpathia nisuintiele Romaniei de a eliberá pe romanii din Transilvani'a si din Ungari'a. Romanii se nu-si uite, ca ei nu sunt stranepotii lui Atila si ai lui Arpád, ci ei sunt vlastari din legionarii romani din dilele lui Traianu, ca natiunea romana, care numera 8 milióne, este destulu de tare de a rumpe jugulu de feru alu maghiariloru, cari sunt numai 4 milióne, alu acestei natiuni slabe, care ocupa teritoriulu Daciei, dér n'are nici trecutu, nici viitoriu. Discordiele, pe cari le nutrescu inimicii comuni intre romani si russi, trebuie se inceteze odata. Slavii, romanii si grecii, cari traiescu in Orientu, trebuie se simtia dusmani'a Catoliciloru si a Protestantiloru si se cerce cu poteri unite, cá se scape din aceste pericule."

Noi amu sfatui pe diuariulu russescu, care se interesséza atatu de multu de sórtea nóstra, a romaniloru din Ungari'a si din Transilvani'a, cá se se apuce si se studieze mai antaiu cu deameruntulu sórtea romaniloru din Russi'a, cari, credemu, sunt satui pêna dupa urechi de dragostea russésca.

Bilantiulu tesaurului statului ungurescu

pe timpulu dela 1868 pana la 1877.

In legatura cu bilantiulu pentru anulu 1877, propusu mai deunadi in dieta, arunca diuariulu „P. Lloyd" o reprivire asupra bilantiuriloru de pe o perioda de 10 ani si constatéza urmatórele resultate in privinti'a impositeloru directe si indirecte. Dupa tabel'a comparativa, ce o face diuariulu pestanu, au resultatu in anii:

1868	contrib.	dir.	59	mil.,	contrib.	indir.	12 mil.
1869	„	„	56	„	„	„	13 „
1870	„	„	62	„	„	„	13 „

1871	contrib.	dir.	61 mil.,	contrib.	indir.	14 mil.
1872	„	„	60 „	„	„	13 „
1873	„	„	59 „	„	„	13 „
1874	„	„	68 „	„	„	12 „
1875	„	„	71 „	„	„	13 „
1876	„	„	81 „	„	„	12 „
1877	„	„	87 „	„	„	12 „

Din tabel'a acést'a comparativa se vede, ca sumele, care sunt mai mici de 1 milionu, s'au lasatu afara, cá computulu se fia mai simplificatu. In periodulu de 10 ani contributiunile directe ale Ungariei au crescutu dela 59 milióne la 87 mil.; dincontra impositele indirecte nu numai ca n'au crescutu, dér' in anulu 1877 au scadiutu cu 300 de mii in asemenare cu resultatulu din 1878. Venitulu mai mare din contributiunile directe se esplica usioru, ca contributiunile mereu s'au sporitu, ba s'au introdusu si imposite nóue, dér' mai cu séma au contribuitu la sporirea veniteloru esecutiunile cele fórte aspre si nemilóse. In anulu 1874 s'au scosu in comparatiune cu anulu trecutu cu 9 milióne mai multu, in anulu 1875 cu 3 mil., in anulu 1876 cu 10 mil., in 1877 cu 6 milióne mai multu, asia ca crescerea totala de 28 milióne este productulu celoru patru ani din urma. Accisele pentru vinu si carne inca s'au mai incarcatu, dér' resultatulu totu a remasu stationariu. Candu are o tiéra de a se luptá cu calamitatile financiarie, si candu s'a vediutu necessitatea de a marí greutatile, si de a deschide nóue isvóre de venitu, atunci de regula se urca contributiunea acolo, de unde se speréza unu resultatu mai avantagiosu. Omulu ia bani, de unde capeta. La noi s'a urmatu procedur'a cea mai simpla, sporindu-se contributiunile directe, fiindu-ca o parte insemnata a impositeloru indirecte, monopolurile, si vamile sunt legate de cooperatiunea Austriei. Reform'a acestoru contributiuni s'a parutu atat'a de grea, ba chiaru cu nepotintia, de unde a urmatu, ca atatu guvernulu, catu si legislatiunea mai bucurosu au alergatu la urcarea contributiuniloru directe, din causa ca dela aceea asteptau resultate in ori-ce casu. Venitele din contributiunile directe nu representéza dér' nici-decumu o urcare naturala, ci acelea au provenitu intr'unu modu artificialu, si sunt resultatele mesuriloru celoru aspre, care s'au aplicatu. Ar' fi nebuni'a cea mai mare, candu ar' crede cineva, ca prisósele de mai susu sunt resultatele bunastarii generale.

Adeverulu in privinti'a demonstratiunei studentiloru din Petersburgu.

Din tipografi'a secreta a comitetului revolutionariu russu a esitu o descriere a demonstratiuniloru studentiloru din Petersburgu, precedata de unu apelu catra studentii dela institutele superióre, care are cá motto: „Cine nu e cu mine, e in contr'a mea“, si cuprinde urmatóriele:

„Multu asteptat'a „nóptea a St. Bartolomeu„ a venitu in fine peste tinerimea nóstra, la 30 Novembre, adica a dou'a di dupa inmanarea moderatei nóstre adresse catra marele duce mostenitoriu. Vre-o doue suto studenti suntu aruncati in temnitia; facultatea de medicina e incongiurata de gendarmi, de cazaci si de soldati; studentii au fostu batuti cu bicio si s'au facutu arestari dupa bunulu placu. Si professorele Tarchanow a fostu arestatu. La 1 Decembre se facú óra o intrunire de 900 Studenti. Ei fura din nou amenintiati cu casaci si cu nahajkas (cnuturi); de si studentii erau incongiurati de 2000 soldati, totusi ei se otarira a duce la indeplinire schimbarea statuteloru si liberarea colegiloru loru. Nici amenintiarile brutale, nici lasiele promissiuni ale prefectului politiei Surow, de a infiintiá pentru studenti o bucataria eftina, n'au ajutatu ceva. Rectorele universitatii a fostu destulu de neconsciintiosu de a predá pe studenti politiei. Professorii Botkin, Lunge, Koslakow, Growitz si altii cerura convocarea unei conferintie; ei protestara in contr'a procedarii arbitarie a politiei facia de studenti.

„Lupt'a se inaspresce si se intinde din ce in ce mai multu, a remáné indiferinti ar' fi acumu o rusine. Noi n'amu provocatu pe nimeni, n'amu comissu nici o crima. Amu atrasu numai atentiunea marelui duce mostenitoriu, ca statutele punu studentiloru nesce margini, care voru avé de consecintia neaperata turburari si agitatiuni; ne-amu adresatu lui in favórea colegiloru nostri dela universitatea din Charkow; s'au pusu tóte silintiele spre a ne impedecá dela nobilulu nostru scopu, prin mediulócele cele mai ridicule, precumu intreruperea comunicatiunei pesta New'a. Candu acésta mesura nu folosí nimicu, se luá refugiu la acte silnice. Soldatii russi nu se sfiira de a navali cu armele asupr'a unora russi nearmati! Atacului loru a fostu atatu de violinte, in catu professorele de chirurgia, Sklisusowski, a trebuitu se alerge cu bandagie in ajutoriulu ranitiloru.

„Acésta bravura a soldatiloru russi merita se sté alaturi cu crudimile turcesci din Bulgari'a. Colegii nostri arestati isi astépta esilarea pe calea administrativa. De aceea trebuie se urmamu lupt'a nóstra pêna in capetu cu energia. Trebuie se formamu societati si se ne procuramu unu fondu spre a propagá agitatiunea in provincii. Pêna candu nu ni se voru acordá cererile nóstre cu privire la schimbarea statuteloru si la liberarea colegiloru nostri se nu mai mergemu nici unulu la cursu.

„Vomu continuá lupt'a — si respunderea precumu si urmarirele voru cadé peste capetele calailoru nostri. Nu numai poporulu russu, dér' Europ'a intrega va judecá acésta lupta cu cnutulu cazacului. Invitamu pe studentii dela tóte institutele superióre, atatu din Petersburgu, catu si din provincii, a se uní cu noi, pentru-cá cu poteri unite se scuturamu jugulu rusinosu alu arbitrarietatii. Provocamu pe cei de susu a pune in façiá manifestariloru nóstre alte argumente mai convingetórie, decatu baionetele si cnuturile cazaciloru.“ „Rom.“

Manifestulu comitetului eliberatoriu albanesu.

Acestu comitetu a adressatu urmatoriulu manifestu catra albanesi:

„Fratiloru Albanesi! Mormentele se deschidu, nóptea intunecósa crépa si se ilumineza si luceaferulu diminetiei unui viitoriu frumosu stralucesce pe ceriulu Albaniei.

Desteptati-ve! Deschideti-ve ochii!

Or'a vietiei dér' si cea a luptei a batutu. Europ'a a acordatu Turciei unu terminu de mila, fórte scurtu, care trebuie se'lu intrebuintiamu catu mai cu minte, catu mai energicu.

Fratiloru! Voi sciti, ca dupa derimarea imperatiei otomane din Europ'a tiér'a vóstra, acuma numai administrativu despartita, va trebuí se ajunga sub unu jugu strainu. Nu importa, cine din vecinii vostri ve voru alipí de densii. Toti acesti'a ve sunt dusmani si totu chiaru in interessulu loru vitalu voru cautá apoi se stinga limb'a vóstra, se nimicésca nationalitatea vóstra si se suga tiér'a vóstra. — Scaparea ve sta in propriele vóstre mani. — Resculati-ve cá unu singuru omu, aratative demni de gloriosii vostri stramosi, a caroru glorie strabatura resaritulu si apusulu, médianóptea si médiadiu'a, si jertfiti pentru patri'a vóstra macaru o parte din bunurile, ce ati jertfitu in modu atatu de maranimosu si splendidu pentru strainii otomani in totu timpulu de o jumetate miia de ani.

Stindartulu vostru se fia acela alu Albaniei, unic'a vóstra tienta se fia neaternarea poporului vostru!

Lupt'a va fi cu atatu mai scurta, cu catu Pórt'a e obosita si o mare parte din Europ'a ve e simpatica. Mai multu decatu o singura mare potere are interessu, cá natiunea albanesa se fia independenta, cá Albani'a se formeze unu statu de sine statatoriu. Ca fratii vostri de dincolo de mare, din Itali'a voue atatu de sinceru amicala, se gandescu la voi si ca voru luptá impreuna cu voi, acest'a e mai multu decatu siguru, si nici ca mai trebuie amintitu. Sangele Albanesiloru de ori si unde apartiene causei sante a poporului, pentru care toti copii natiunei voru jertfi averea loru cu entusiasmulu celu mai inflacaratu.

La arme dér'! La arme!

Niciodata momentulu n'a fostu mai favorabilu pentru o lupta victorióa si niciodata nu ve astépta o reusita mai frumósa, decatu acum'a. Toti albanesii sunt frati, fii ai aceluiasiu poporu, adunati-ve dér' in giurulu aceluiasiu stendartu si Albani'a cea mare, frumósa si libera, ve va cuprinde pe toti cu aceeasi dragoste si ve va inalti'á si ve va face fericiti cu aceeasi libertate.

La arme dér'! La arme!

In 8 Decembre 1878.

Comitetulu eliberatoriu.“

Diverse.

(Invetiamentulu poporalu din cetatea Brasiovului.) Brasiovulu are 27,766 locuitori, si se afla in teritoriulu lui: 3 scoli de statu, 2 institute private, 14 scoli confessionale, tóte la olalta 19. Copii obligati de scóla dela 6 pêna la 12 ani 3450, dela 13 pêna la 15 ani 1202 la olalte 4652. Scól'a normala o cercetéza; 1578 copii, 1544 copile, la olalta 3122. Scóle de repetitiune o cercetéza 441 de copii, 63 de copile, la olalta 504. Institutele private suntu cercetate de 43 copii, 20 de copile, la olalta 63, scólele medie, 162 copii, la olalta 162. Sum'a principale a celoru ce cercetéza scól'a 3851. Nu cercetéza nici o scóla: 376 copii, 425 copile, la olalta 801. Dupa religiune suntu: 1002 rom.-cat., 21 gr.-cat., 1214 gr.-orient., 269 calvini, 1207 evangelici luterani, 3 unitari, 135 evrei, cu totii 3851. Dupa limba: 1030 Maghiari, 1575 Germani, 1246 Romani, cu totii 3851. — Dintre acesti'a cercetéza scól'a érn'a si vér'a 3851. Au carti 3851. S'au pedepsitu pentru ca n'au cercetatu scól'a 164, s'an dispensatu 1265, sum'a totala a celoru ce au lipsitu dela scóla face: 1429. Dintre cei, cari au esitu din scóla au potutu ceti si scrie bine 410. Invetiatori calificati sunt 57, necalificati 10; ordinarii 53, adiuncti 14—17. Veniturile anuale ale scóleloru facu in totalu 37,028 fl. si adeca: din didactru 8458 fl. din subventiune anuala ce o da statulu 9934 fl., din subventiunea orasianésca: 1830 fl., éra restulu din alte venituri. Spesele anuale ale scóleloru: pentru lefile invetiatoriloru ordinari, 25,687 fl. pentru adiuncti 5293 fl., pentru incalditu, curatitu si reparaturi 4403 fl., pentru mediulóce de invetiamentu 691 fl., pentru carti la copii seraci 390 fl. si pentru alte diverse 574 fl., la olalta 37,028 fl.

(Statulu armatei austro-ungaresci.) Dupa schematismulu militariu pentru 1879, ce tocmai acuma s'a publicatu, numera armat'a c. r. in sirurile sale 1 marsialu, 23 de generali de artileria (Feldzeugmeister) si generali de cavaleria, 72 locotenenti-maresiali (Feldmarschall-Lieutenants), 136 generali de brigada (General-Majore), 316 coloneli de tóte armele si de tóte bransiele; statulu maioru numera 45 locotenenti-coloneli, 44 maiori si 145 capitani proprii si 45 numai alaturati, in urma 95 locotenenti si 3 sub-locotenenti adausi, pedestrimea 155 locotenenti-coloneli, 358 maiori, 2344 capitani, 2243 locotenenti, 4987 sub-locotenenti (cu oficierii de reserva) si numai 712 cadeti; vênatorii au 288 locotenenti, 619 sub-locotenenti si 108 cadeti; cavaleri'a are 42 locotenenti-coloneli, 64 maiori, 374 capitani, 768 locot. 807 sublocotenenti si 78 de cadeti; artileri'a 30 locotenenti-coloneli, 74 maiori, 414 capitani, 573 locotenenti, 955 sub-locotenenti si 67 cadeti; corpulu de geniu: 21 locotenenti-coloneli, 31 maiori, 165 capitani, 154 locotenenti, 288 sub-locotenenti, si 23 cadeti; pionirii: 53 locotenenti, 84 sub-locotenenti, si 9 cadeti; corpulu sanitariu: 1 locotenentu-colonelu, 2 maiori, 24 capitani, 25 locotenenti, 57 sub-locotenenti, 18 cadeti; corpulu trenului: 2 locotenenti-coloneli, 6 maiori, 50 de capitani, 64 locotenenti, 114 sub-locotenenti, si 22 cadeti: corpulu medicalu militariu: 2 medici generali de statu maioru, 20 medici superiori de statu maioru de clas'a I, 23 medici superiori de statu maioru clas'a II, 95 medici de statu maioru 310 medici de regimentu, clas'a II, 310 de regiment clas'a I, 990 medici superiori, 9 asistenti, 380 medici asistenti de reserva. Preotii militari: 1 vicariu apostolicu militariu, 1 directoru consistorialu militariu, 2 secretari consistoriali militari, 18 parochi militari, unu numeru mare de curati militari, caplani militari si de professori preotiesci, precumu si predicatori evangelici, 5 rabini militari; in auditoriatu se afla 3 auditori generali, 11 auditori coloneli, 13 l.-coloneli-auditori, 37 auditori maiori etc. Intendenti'a numera unu siefu de sectiune, 1 intendantu generalu, 19 intendanti superiori, 23 intendanti etc.

(Reuniunea sodaliloru romani din Sibiiu) va arangiá in ajunulu dilei de anulu nou o serbare impreunata cu productiune in cantari si declamatiuni, esecutate de chorulu Reuniunei pe lênga concursulu orchestrei capelei militare c. r. a reg, 31 de inf., dupa urmatórea programa: 1. Marsiu nationalu „Destéptate Romane“, esecutatu de music'a militara. 2. „Martisioru si Vioréu'a“, poesia de I. Al. Lapedatu, declamata de sodalulu Danile Dippon. 3. „Hor'a Grivitz'a“, prim'a óra compusa in voci de Karl Frühling, esecutata de chorulu sodaliloru. 4. „Victori'a-Quadrille“ de Pab'a, esecutatu de music'a militara. 5. „Calca Romane plinu de mandria“, marsiu, compusu in voci prim'a óra de Karl Fruhling, esecutatu de chorulu sodaliloru. 6. „Nationale Moldovane“, Ouvertura de Flechtenmacher, esecutata de music'a militara. 7. „Nu esti iubitu“, poesia de Alecsandru si Cristopel, cantata solo de maiestrulu V. Petrutiu. 8. „Concordi'a-Quadrille“ de Vistu, esecutata de music'a militara. 9. „Quartett“ Duport, compusu in voci prim'a óra de Carl Frühling, esecutatu de chorulu sodaliloru. 10. „Marsiulu lui Mihaiu Vitézulu“, esecutatu de music'a militara. 11. „Stéu'a Romaniei“, poesia de G. Sionu, compusa prim'a óra de Carl Frühling, esecutata de chorulu sodaliloru. 12. „Hor'a et Lugosian'a“ de Vistu, esecutata de music'a militara. 13. „La anulu nou“, reflecsiuni de *** cetite de maiestrulu V. Petrutiu. — Venitulu curatu e destinatu in favórea „Reuniunei sodaliloru romani din Sibiiu.“ Ofertele maranimóse se voru publicá pe cale diuaristica.

(Urmarile legii antisocialistice din Germani'a.) Scimu, ca imperiulu celu mare unificatu, oper'a cancelariului Bismark, a introdusu indata dupa congressulu dela Berlinu o lege fórte aspra in contr'a socialistiloru democrati, care a produsu fructe manóse in timpu scurtu dupa

promnlgara ei. Eata aci o colectiune de fructe bine cuventate ale legii mentionate. In decursulu de dóue luni dela 21 Octobre pêna la 21 Decembre 1878 s'au opritu: in Germani'a 144 de reuniuni, 44 diuarie si 157 foi neperiodice. Reuniuni s'au opritu: in Prussi'a 61, in Bavari'a 4, in Sacsoni'a 50, in Würtemberg'a 5, in Hess'a 31, in Baden 14, Waimari'a 1, Brunsvicu 2, Got'a 2, Meclenburgu 1, Hamburg 2, in Lip'a 2, in Bremen 1, diuarie: in Prussi'a 17, in Sacsoni'a 15, in Baden 2, in Brunsvicu 3, in Got'a 1, in Meklenburg 1, in Reuss 1, Hamburg 2; Scrieri: Prussi'a 104, Bavari'a 9, Sacsoni'a 17, Brunsvicu 22, Baden 1, Got'a 1, Reuss 2, Hamburg 1.

(Orasiulu Londonu,) dupa cumu spune o fóia anglesa — are o suprafacia de aprópe 700 miluri patrate anglese. E'lu contiene mai multi locuitori nascuti la tiéra, decatu comitiatele Deron si Gloncester la olalta (37 percente din toti locuitorii Londonului nu sunt nascuti chiaru in Londonu). La fiacare patru minute se nasce si la fiacare siese minute móre unulu. Orasiulu se in multiesce pe fiacare dî cu 205 persóne, pe anu cu 75,000. Stradele au lungimea de 7000 miluri anglese; in fiacare anu se infiintiéza din nou 28 miluri anglese si 9000 case noue. In portulu dela Londonu se afla in fiacare dí cate 1000 de corabii si 9000 de marinari. Pe anu se arestéza cate 73,000 persóne. Straini in Londonu se afla mai multi de 100,000. Londonu are mai multi catolici decatu Rom'a, mai multi evrei decatu Palestin'a, mai multi Irlandesi decatu Belfast, mai multi Scotieni decatu Abdrdeen si mai multi Celti decatu Cardiff.

(Fotografii cu oglind'a.) Unu germanu, cu numele carolu Steinbach, facú in Lim'a, Americ'a meridionala, o inventiune fórte interesanta. Dupa studii serióse si dupa mai multe esperimente, ce le-a facutu in timpu de mai multi ani, i-a succesu de a prepará o compositiune chemica, prin care se ficséza chipulu care s'arata in oglinda si se póte pune in comerciu cá o fotografia. Cu acést'a compositiune se unge façi'a oglindii (adeca a sticlei); si dosulu oglindii se unge cu oleiu. Oglind'a preparata astfeliu se tiene inaintea persónei care voiesce se se fotografeze; cá printr'unu farmecu evaporéza compositiunea, cu care a fostu unsa oglind'a si chipulu persónei se intiparesce pe façi'a luminósa, in colorile sale naturale si cu ochi vioi. Chipulu astfeliu ficsatu se baga intr'o baie si se espune o jumatate de óra la sóre pentru cá se se póta dá gat'a. Eata metod'a cea mai usióra si mai simpla de a fotografá ómenii. Spiritulu umanu mereu fura naturei cate unu secretu si prin aceea si-o supune.

(Unu hotelieru pacalitu.) In unu otelu din Vien'a sosise unu calatoriu germanu, carele luase in chiria o odaitia. De atunci trecura vr'o trei septemani, fora cá strainulu se fia esitu din odai'a lui, cu tóte, ca nu erá bolnavu. Acést'a ingrijise multu pe otelierulu asiá, incatu s'a decisu se intre in odaiea calatoriului si se'lu intrebe, care e caus'a, ca de atat'a timpu nu'si parasesce odaiea, nici macaru pentru a esí puçinu la preamblare. — Germanulu facù o façia misteriósa si cerù otelierului parol'a de onóre, ca nu va impartasi la altii secretulu, ce i-lu va incredintiá. Otelierulu dadu cuventulu. Strainulu scóte atunci din buzunariu o bancnota de 100 florini si declara, ca se ocupa cu falsificarea de bani de harthia. Eata, dise elu, acést'a bancnota e facuta de mine si cu tóte aceste chiaru casieri'a statului ti-a schimba'o, fora se o recunósca, ca e falsa.“ Otelierulu, curiosu fiindu, luà bancnot'a si se duse la casieri'a statului. Mare i-a fostu surprinderea, candu la intrebarea lui intr'adinsa i se respunse, ca bancnot'a cea de 100 florini e de totu adeverata si nefalsificata. La reintórcere otelierulu povestise strainului, ca a schimbatu bancnot'a fora nici o greutate, ba ca la casieri'a statului i se afirma chiaru, ca acei florini sunt adeverati. — Otelierulu nu gasi destule cuvinte spre a-si descrie mirarea si luà pe voiajorulu seu dreptu unu mare artistu. „Vedi dér', dise strainulu, ca nu te-am insielatu si ca art'a mea este astfeliu, cumu ti-am spus'o. Déca vrei, fa cu mine tovarosia si vei vedé, ce castigu enormu vei avé. Numai catu in locu de a perde multu timpu cu falsificarea unei bancnote de 100 florini, mai bine ar' fi se facemu un'a séu mai multe de cate 1000 florini.“ Otelierulu se invoì imediatu si se grabi a-si imprumutá dela unu banchieru o bancuota de 1000 florini, spre a o dá strainulni seu cá modelu, dupa care se faca altele false. Otelierulu predà bancnot'a cea de 1000 florini musteriuluí seu, carele ii fagadui, ca pêna a dou'a di va gati cateva false. Otelierulu plinu de bucuria se retrage din odai'a pasagierului si-si incarca capulu cu o multime de planuri si paraplanuri despre bogati'a cea mare, ce va face prin ajutoriulu si in tovarasia cu strainulu seu. Pasagierulu seu inse se incuià in odai'a s'a pêna nóptea, candu folosindu-se de intunereculu ce erá prin coridorile otelului, fugise de acolo. A dou'a di otelierulu voindu a visitá pe pasagierulu seu, dela care sperá a primí deja vr'o cateva bancnote de 1000 florini, nu erá puçinu inspaimentatu, ca gasi odai'a desiarta, ér' iubitulu seu tovarasiu sburatu. Bietulu otelieru, intielegêndu, ca pasagierulu i-a datu intr'adinsu o bancnota adeverata de 100 fl. sub cuventu ca e falsa, spre a'lu trage pe sfóra, otelierulu a datu politiei imediatu de scire despre insielatori'a intemplata. Politi'a urmaresce pe acelu pasagieru sub inculparea de escrocu, ér' pe bietulu otelieru l'a datu judecatii sub inculparea, ca voiea a falsificá bani. — Care ar' trebui se fia resultatulu acestui processu? „Curier. Bal.“

(Din Americ'a) Diuariulu „Journal de Genéve“ din statele unite Americane ne spune, ca acuma sunt la ordinea dilei in cercurile cele mari industriale si comerciale nordu-americane doue intreprinderi fórte interesante. Cea d'antaia este taierea istmului de Panam'a. Acést'a cestiune s'a discutatu in New-Jork decatra Ingineri si s'a facutu si unu preliminariu de 500 de milióne de franci pentru esecutarea lucrariloru necesarie. A dóua intreprindere este facerea unei espositiuni universale pentru anulu 1889 la New-Jork si camer'a comerciale de acolo a instituitu unu comitetu, care se studieze acestu proiectu.

Bibliografia.

(Istori'a Romaniloru sub Michaiu Voda Vitézulu) urmata de scrieri diverse de Nicolae Balcescu, publicata dupa decisiunea societatii Academice Romane si insoçite cu-o precuventare si note de A. J. Odobescu. Bucuresci, Tipografi'a Societatii Academice 1878. Pretiulu unui esemplariu 4 lei noui.

(Apologie.) Discussiuni filologice si istorice maghiare privitórie la Romani, invederite si rectificate de Dr. Gregoriu Silasi, prof. de limb'a si literat. romana la r. universitate din Clusiu Cartea prima: Paulu Hunfalvy despre Cronic'a lui Georg. Gabr. Sincai. Pretiulu 30 cr. v. a. Editiunea „Amicului Familiei“ Clusiu Imprimeri'a lui Ioane Stein 1879.

(Istori'a Ungariei pentru scólele poporali.) Aprobata de commissiunea scolastica Archi-diecesana. Pretiulu unui esemplariu legatu 20 cr. v. a. Blasiu 1878. Tipografi'a seminariului gr. c.

(Motii si Curcanii) — séu rescól'a de sub Horia 1784 si luarea Rahovei de catra ostirile romanesci in Novembre 1877. — Doue conferintie tienute la Atheneulu din Bucuresci. Librari-Editori Socecu & Comp. 1878. Pretiulu 2 lei noui.

(Chemi'a anorganica) lucrata pe bas'a teoriiloru mai nóue si intocmita pentru scólele medie de Julianu Filipesculu professorn la scólele centrale rom. gr. ort. din Brasiovu. Editiunea prima cu figuri in tecstu. Pretiulu 1 fl. 20 cr. Brasiovn 1879 Editur'a librariei H, Zeidner.

(Metodulu computului in scól'a poporala) manualu pentru invetiatori si preparandi de V. Gr. Borgovanu, professoru preparandialu. Pretiulu 35 cr- Gherl'a. Tipografi'a diecesana 1878.

(Religiunea crestina) cuprindiendu invetiaturi despre credinti'a si faptele bune crestinesci pentru scólele elementare de ambe secse de Joanu Popea professoru gr. or. Pretiulu 20 cr. Brasiovu. 1878.

(Crestinulu greco-catolicu deprinsu in legea s'a) manualu catecheticu si istoricu pentru luminatorii poporului cu privire speciala la istori'a desbinarii grecesci, prelucratu dupa auctori aprobati de Dr. Augustinu Lauranu, Camerariu Papalu on. Professoru si Catechetu la r. institutu Preparandialu diecesanu gr. cat. de Oradea-Mare. Pretiulu unui esemplariu brosiuratu 1 fl. 20 cr. La diece esemplarie unulu gratis.

(Doctrin'a fericirei,) ilustrata prin sentintiele filosofice, culese din scrierile celoru mai celebri filosofi antici si moderni, c'unu adausu. Colectiuni de 600 sentintie filosofice de Mihailu Velceanu, editoriulu lui Numa Pompiliu s. a. Pretiulu 60 cr. Sibiiu, tipografi'a eredei de Closius.

(Cuventari funebrale si Iertatiuni,) din auctori renumiti si din scriptele repausatului Georgiu Molnaru, fostu parochu-protopopu in Turtiu, prelucrate de Titu Budu, conc. episc. etc. Tomu I. Pr. 1 fl. 50 cr. Gherl'a, tipogr. diecesana 1878.

(Vederi asupra Romaniei) de Gr. Malinescu. Prim'a fascicula: Renascerea 1878. Iassi, tipografi'a Th. Balassanu.

(Caderea Plevnei séu liberarea Crestinatatii.) Poema in VI cantari: Editiunea a dou'a cu traducere francesa de G. Al. Zamphirolu. Cantulu I si II cu cate 1 leu. 1878, Bucuresci, librari'a fratii Ionnitiu si Comp.

(La Plevn'a!) Drama in 1 actu (in versuri). Steu'a Romaniei. — Crucea Rosia de G. Sionu, membru societatii academice romane. Pretiu 2 lei. 1878. Bucuresci, tipogr. Socecu, Sander & Teclu.

(Dorobantiulu,) poesia de George Ivascu, dedicatiune M. S. Carolu I si armatei sale. Pretiu 1 francu. Iassi, 1878, tipografi'a Th. Balassanu.

(Studii constitutionale) de G. G. Meitani. Pretiulu unui esemplariu 10 lei. Bucuresci, Nou'a tipografia a laboratoriloru romani, 1878.

(„Soll“ si „Haben“, Cestiunea Ovreiloru in Romani'a) studiu socialu de Ioan Slavici. Unu leu cincidieci bani. Bucuresci 1878.

(Amoru si dincolo de mormentu) novela de Ponson du Terrail traducere de N. f. Negrutiu. Sibiiu 1878.

(Colecta de Recepte) pentru aconomi industria si comercianti de Grigor F. Niculescu. Pretiulu 50 cr. Sibiiu 1878.

(Calendariulu sateanului Romanu) pe anulu ordinariu 1879 urmatu de cartea I din „bibliotec'a sateanului romanu.“ Redactoru-Editoru N. F. Negrutiu. Sibiiu 1879.

(Calendariulu Resboiului) pe anulu 1879 cu multe ilustratiuni. Bucuresci, tipografi'a Thiel & Weiss, Palatulu „Daci'a“.

Pretiurile piatiei

din 29 Decembre st. v. 1878.

	Hectolitre.	fl. cr.	Hectolitre.	fl. cr.
Granu	fruntea	6.40	Mazerea	5.10
	midiulocu	5.80	Lintea	10.50
	de diosu	5.—	Fasolea	4.—
Mestecatu		4.50	Cartofi	1.80
Secara	fromósa	4.10	Sementia de inu	11.70
	de midiulocu	3.80	„ de cânepa	5.50
Ordiulu	frumosu	4.20	1 Chilo.	fl. cr.
	de midiulocu	3.80	Carne de vita	—.40
Ovesulu	frumosu	2.20	„ de rimatoriu	—.44
	de midiulocu	2.10	„ de berbece	—.24
Porumbulu		3.80	100 Chile.	fl. cr.
Meiu		5.30	Seu de vita prospetu	32.—
Hrisca		—.—	„ „ „ topitu	48.—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 29 Decembre st. v. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	62.10	Oblig. rurali ungare	79.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	63.30	„ „ Banat-Timis.	75.50
Losurile din 1860	116.75	„ „ transilvane.	73.75
Actiunile bancei nation.	789.—	„ „ croato-slav.	84.40
„ instit. de creditu	225.—	Argintulu in marfuri	100.—
Londr'a, 3 luni	116.65	Galbini imperatesci	5.51
		Napoleond'ori	9.33
		Marci 100 imp. germ.	57.55

Cu numerulu acest'a se inchiaia si semestrulu alu II-lea. Rogamu a grabi cu reinoirea prenumeratiunei.

La nnmerulu acest'a se alatura unu Avisu de abonamentu la „Predicatoriulu“ si „Cartile sateanului romanu“, „Amiculu Familiei“ si la „Higien'a si Scól'a“.

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.